

BIJLAGE 3: KETELHUIS, EEN BIJZONDER PROJECT OP EEN BIJZONDERE PLAATS

Medio 2009 valt Oisterwijk de twijfelachtige eer te beurt een prijs in de wacht te slepen voor de lelijkste plek in Noord-Brabant: het KVL terrein, in Oisterwijk beter bekend als de oude leerfabriek.

Een aantal gebouwen op dit terrein, waaronder het ketelhuis met de machinekamer, is rijksmonument. Het gewonnen bedrag zal gebruikt worden om de buitenkant van het ketelhuis te restaureren. De uiteindelijke bestemming van het gebouw is nog niet bekend. Wel is er een groep actief om het ketelhuis met de stoomketel erin voor het nageslacht te behouden.

Wij als gierzwaluwwerkgroep zien in het gebouw, of beter gezegd in de toren ervan, ook wel mogelijkheden maar dan als toekomstige broedruimte voor de gierzwaluw.

Eind oktober 2010 hebben we een afspraak bij de gemeente Oisterwijk met projectleider Ad van Esch en krijgen we toestemming om broedgelegenheid te creëren in de toren. Het gebouw staat in de steigers, dus het beste is om meteen aan de slag te gaan. Dit leidt tot hectische activiteit. Er wordt volop overlegd, gerekend en getekend waar de invliegopeningen moeten komen en op 8 november is het dan zover, we kunnen beginnen. Gelukkig krijgen we hulp van VB Betonboringen uit Nistelrode die 31 gaten boort door de 35 cm dikke muur. Aan de buitenkant met een doorsnede van 5 cm, binnen is dit zelfs 10 cm. Ook worden er invliegopeningen gemaakt voor vleermuizen.

En dan kunnen wij zelf aan het werk. Onze eerste klus is het schoonmaken van de toren. De afgelopen jaren hebben vogels, voornamelijk duiven, hier hun stekkie gehad en er ligt een dikke laag duivenmest en nestmateriaal.

Emmer na emmer wordt volgeschept, via touwen naar beneden getransporteerd en daar met kruiwagens verder weggebracht. Een hele middag werk voor 7 personen.

Ondertussen is ook begonnen met het maken van nestkasten én een stevige trap. Dat laatste is voor de gierzwaluwen natuurlijk volkomen overbodig maar voor onze eigen veiligheid heel belangrijk want de tussenvloer ligt op 5 meter hoogte.

De daaropvolgende weken wordt er ook hard gewerkt in de toren.

De 6 meter lange trap wordt gemonteerd,

en er worden 31 kasten waterpas opgehangen.

elektriciteit wordt aangelegd,

En tussendoor is er ook nog tijd voor koffie.

De muren van het torentje zijn massief met uitzondering van de gemetselde panelen in de nissen, dit zijn spouwmuren. Daarom worden pvc-buizen op maat gemaakt en opgeruwd om deze vervolgens in de boorgaten te plaatsen. Zo kunnen de gierwaluwen straks veilig door de invliegopeningen lopen zonder in de spouw terecht te komen. Ook worden de kasten voorzien van nestmateriaal.

Ondertussen worden aan de buitenkant door de aannemer zwarte platen aangebracht waar ook weer gaten in geboord worden, waarna de lamellen aangebracht worden.

En nu maar hopen dat de gierwaluwen deze broedplaatsen weten te vinden. De ligging is gunstig want zowel in de naburige wijk Den Herd/Den Deel als bij de brandweertoren broeden al gierwaluwen. Bovendien zullen we in het voorjaar zeker gebruik gaan maken van lokgeluiden. Maar het blijft afwachten.

Het ketelhuis zoals het er in het midden van de vorige eeuw uitzag. Door de toren van het ketelhuis lopen elektriciteitsdraden van en naar de transformator.

Het ketelhuis zoals het er een half jaar geleden uitzag. De nissen waar de lamellen voor zaten zijn dicht-gemetseld, het hele complex ziet er zeer vervallen uit.

En het ketelhuis nu.

Kozijnen zijn gerestaureerd, muren opnieuw opgemetseld, het dak is vervangen en voorzien van zinken kappen, kapotte ramen zijn voorzien van glas, nieuwe goten zijn aangebracht en aan de voorkant van de machinekamer zijn twee hoge houten deuren geplaatst. Alles is zoveel mogelijk naar het origineel hersteld. Met één uitzondering: achter de lamellen in de toren bevinden zich nu broedruimtes voor de gierwaluw en overnachtingsmogelijkheden voor de vleermuis.

Met dank aan:

- Gemeente Oisterwijk voor de medewerking en de financiële ondersteuning.
- Bouwbedrijf van de Ven uit Veghel voor hulp en gebruik van materialen.
- VB Betonboringen uit Nistelrode voor het boren van de gaten.
- Marjos Mourmans van 'Zwaluwen, adviesbureau op non-profitbasis' voor adviezen en tekeningen.
- Stichting Beheer Landschapselementen voor materialen.
- Frans Kapteijns (B-team) als contactpersoon
- en natuurlijk alle vrijwilligers van vogelwerkgroep IVN Oisterwijk e.o. en vogelwerkgroep Midden-Brabant (Gerard van der Kaa, Tiny Heijmans, Jan Op 't Hoog, Jan Wolfs, Frans Tolboom, Cor en Laura Stehouwer, Hannie en Ivar Bruno Nilsen, Mieke Corsten en Ad van Opstal) zonder wie dit project niet mogelijk was geweest.